

المختصر في صفة الحج

សេចក្តីសង្ខេបអំពីរបៀបនៃការធ្វើ

ហាជ្ឈ

សេចក្តីសង្ខេបអំពីរបៀបនៃការធ្វើហាជ្ជី

الحمد لله رب العالمين، والصلاة والسلام على نبينا محمد، وعلى آله وصحبه أجمعين.

បន្ទាប់មក៖

នេះគឺជាសារសង្ខេបអំពីរបៀបនៃការធ្វើហាជ្ជីដែលយើងបានព្យាយាមរៀបរាប់អំពីប្រការចម្បងដែលអ្នកធ្វើហាជ្ជីចាំបាច់ត្រូវដឹង។

យើងសុំឱ្យអល់ឡោះជាម្ចាស់ប្រទាន់នូវភាពបរិសុទ្ធចំពោះកិច្ចការមួយនេះសម្រាប់ទ្រង់តែមួយគត់និងក្លាយជាប្រយោជន៍ដល់ប្រជាជនម៉ូស្លីមទាំងអស់គ្នា។

គណៈកម្មាធិការនៃអង្គការបម្រើការមាតិកាអ៊ីស្លាមជាភាសានានា

សេចក្តីផ្តើម

ទីមួយ៖

លក្ខខណ្ឌនៃការទទួលយកកិច្ចគោរពសក្ការៈ(អ៊ីហ្គាទាត់)

កិច្ចគោរពសក្ការៈមិនត្រូវបានទទួលយកនោះឡើយ លើកលែងតែមានលក្ខខណ្ឌទាំងពីរនេះ៖

អៀហខ្លឺស(ចិត្តស្មោះស)៖

ការមានចិត្តស្មោះសនៅក្នុងកិច្ចគោរពសក្ការៈចំពោះអល់ឡោះតែម្នាក់គត់។

ដូចដែលអល់ឡោះទ្រង់មានព្រះបន្ទូលថា៖

﴿وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ...﴾

"ហើយពួកគេមិនត្រូវបានគេបញ្ជាឱ្យធ្វើអ្វីក្រៅពីឱ្យពួកគេគោរពសក្ការៈចំពោះអល់ឡោះ ដោយចិត្តស្មោះស និងត្រឹមត្រូវចំពោះទ្រង់ឡើយ" (គួរអាន ៩៨ : ៥) (អាល់តៃយីណៈ : ៥)

ហើយព្យាករិម្មហាំម៉ាត់ ៖ ៥
ក៏បានមានប្រសាសន៍ថា៖

«إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ، وَإِنَّمَا لِكُلِّ امْرِئٍ مَا نَوَى.»

"ពិតប្រាកដណាស់
កិច្ចការ(អាម៉ាល់)ទាំងឡាយអាស្រ័យទៅតាមគោលបំណង(នៀត)

ហើយបុគ្គលគ្រប់រូបនឹងទទួលបានផល(ការតបស្នង)
តាមអ្វីដែលខ្លួនប៉ងប្រាថ្នា"^១

ត្រូវធ្វើតាមព្យាករិទាំងពាក្យសំដី និងទង្វើ។
ព្យាករិម្មហាំម៉ាត់ ៖ បានមានប្រសាសន៍ថា៖

«مَنْ أَحَدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ فِيهِ فَهُوَ رَدٌّ.»

"បុគ្គលណាដែលបង្កើតអ្វីមួយថ្មីនៅក្នុងកិច្ចការសាសនារបស់យើង

ដោយវាពុំមែនជាកិច្ចការដែលបានមកពីយើងទេ
នោះ គឺនឹងត្រូវគេបដិសេធចោល"^២ (រាយការណ៍ដោយ

1 នោះគឺ៖ បំណងនៃកិច្ចការពសក្ការៈគឺសំដៅទៅកាន់ទ្រង់តែមួយគត់ ងាកចេញពីអ្វីដែលផ្សេងពីទ្រង់ (តាហ្វាសៀរ អាសសាក់ទី : ទំព័រ ៥៣៨)

2 រាយការណ៍ដោយអ៊ីម៉ា ពូខរី លេខ ១ និង អ៊ីម៉ា មូស្លីម លេខ ១៩០៧

3 រាយការណ៍ដោយអ៊ីម៉ា ពូខរី លេខ ២៦៩៧ និង អ៊ីម៉ា មូស្លីម លេខ ១៧១៨

អ៊ីម៉ាអាល់ពូខរី : ២៦៩៧ និង មូស្លីម : ១៧១៨)
ហើយនៅក្នុងសេចក្តីរាយការណ៍ដោយមូស្លីម :
(១៧១៨) វិញគឺ:

«مَنْ عَمِلَ عَمَلًا لَيْسَ عَلَيْهِ أَمْرُنَا فَهُوَ رَدٌّ».

"បុគ្គលណាដែលធ្វើទង្វើ(អាម៉ាល់)អ្វីមួយ
ដោយវាពុំមែនជាកិច្ចការដែលបានមកពីយើងទេ
នោះ គឺនឹងត្រូវគេបដិសេធចោល"⁴

***

ទីមួយ: ក្បួនច្បាប់នៃមីកត

មីកត

គឺជាកន្លែងទាំងឡាយដែលព្យាការីមូហាំម៉ាត់បានកំណត់ដើម្បីចាប់ផ្តើមនៀត(ប៉ង)អៀហរ៉មសម្រាប់អ្នកដែលមានបំណងចង់ធ្វើហាជ្វី ឬអ៊ីរ៉ោះ។

ជនណាដែលឆ្លងកាត់កន្លែងណាមួយនៃមីកតនោះដោយមានបំណងចង់ធ្វើហាជ្វី ឬអ៊ីរ៉ោះគឺចាំបាច់ត្រូវនៀត(ប៉ង)អៀហរ៉មពីកន្លែងនោះ។ ដោយមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យឆ្លងកាត់វាដោយមិនបានអៀហរ៉មឡើយ។

អ្នកដែលនៅជិតម៉ាក្តុះ

នោះកន្លែងនៀត(ប៉ង)អៀហរ៉មរបស់គេគឺកន្លែងរបស់គេ។

ដោយគេត្រូវនៀត(ប៉ង)អៀហរ៉មសម្រាប់ធ្វើហាជ្វី និងអ៊ីរ៉ោះ ពីទីនោះ។

⁴ រាយការណ៍ដោយអ៊ីម៉ា មូស្លីម លេខ ១៧១៨

ចំពោះប្រជាជនម៉ាក្នុះ
និងអ្នកដែលមានបំណងនៀត(ប៉ង)អៀហរម៍ពីទី
នោះ៖

ពួកគេត្រូវនៀត(ប៉ង)អៀហរម៍សម្រាប់ហាដ្ឋីពីម៉ាក្នុះ។
រីឯអ៊ីរ៉េវិញ

ពួកគេត្រូវចេញទៅក្រៅទឹកដីហរម៍ហើយនៀត(ប៉ង)
អៀហរម៍ពីទីនោះដូចជានៅកន្លែងតាន់អ៊ីម
និងកន្លែងផ្សេងទៀត។

ហើយសម្រាប់អ្នកដែលជិះយន្តហោះ៖

គាត់ត្រូវនៀត(ប៉ង)អៀហរម៍នៅពេលគាត់ទៅដល់ក
ន្លែងដែលបានកំណត់សម្រាប់នៀត(ប៉ង)អៀហរម៍
នោះ។ ដូច្នេះគាត់ត្រូវរៀបចំនិងស្លៀកពាក់

អៀហរម៍មុនពេលទៅដល់មីកត(កន្លែងដែលត្រូវនៀ
ត(ប៉ង)អៀហរម៍) ហើយនៅពេលគាត់ទៅដល់នោះ
គឺគាត់ត្រូវនៀត(ប៉ង)អៀហរម៍ភ្លាមៗ

ដោយមិនអនុញ្ញាតឱ្យគាត់ពន្យារពេលរហូតដល់គាត់
ចុះចតនៅអាកាសយានដ្ឋានឡើយ

ហើយគាត់អាចធ្វើការគាល់ពីយៈមុនទៅដល់មីកត
ព្រោះខ្លាចមិនទាន់

ដោយសារល្បឿនលឿននៃយន្តហោះ។

ទីពីរ៖ ប្រភេទនៃការធ្វើហាដ្ឋី និងក្បួនច្បាប់របស់វា

ចំពោះហាដ្ឋី គឺមានបីប្រភេទ៖ ហាដ្ឋីតាម៉ាត់តួក
ហាដ្ឋីអ៊ីហ្វរិទ និងហាដ្ឋីគីរិន។

ហើយហាដ្ឋីតាម៉ាត់តួក

គឺល្អជាងគេសម្រាប់អ្នកដែលមានសត្វជំនួនសំឡេះ។

ដោយគេត្រូវអៀបរមអ៊ុំមរ៉ោះក្នុងបណ្តាខែហាជ្ឈិ
ហើយត្រូវធ្វើដំណើរទៅកាន់ម៉ាស៊ីតអាស់ហារមដើម្បី
ធ្វើអ៊ុំមរ៉ោះ(តវ៉ាហ្វា សាអ៊ី រួចកោរសក់
ឬកាត់វាដើម្បីបញ្ចប់អៀបរម) បន្ទាប់មក
គេត្រូវអៀបរមដើម្បីធ្វើហាជ្ឈិម្តងទៀតនៅក្នុងឆ្នាំដ
ដែលនោះ។

ហាជ្ឈិអ៊ុំហ្វរ័ទៈ គឺគេអៀបរមហាជ្ឈិតែមួយប៉ុណ្ណោះ។
បន្ទាប់មក នៅពេលដែលគេទៅដល់ម៉ាក្កៈ
គេតប្បីតវ៉ាហ្វាតូទូម(តវ៉ាហ្វាពេលទៅដល់)។ បន្ទាប់មក
ត្រូវសាអ៊ីសម្រាប់ហាជ្ឈិរបស់គេ(គេអាចសាអ៊ីក្រោយពេ
លតវ៉ាហ្វាតូទូមរួច
ឬក៏ពន្យារពេលរហូតដល់តវ៉ាហ្វាអ៊ុំហ្វាហ្វ្រៈរួចក៏បាន)។
ហើយគេមិនអាចកាត់ឬកោរសក់
និងតាហាល់លុល(បញ្ចប់អៀបរម)ឡើយ។ ផ្ទុយទៅវិញ
គេត្រូវបន្តស្ថិតនៅក្នុងអៀបរមរបស់ខ្លួន
រហូតដល់ពេលគប់គោលអាក់ហ្គ្រៈនាថ្ងៃយ៉ាហាជ្ឈិ
និងបានកោរសក់រួច។

ហាជ្ឈិគីរ៉នៈ
គឺគេត្រូវអៀបរមអ៊ុំមរ៉ោះនិងហាជ្ឈិជាមួយគ្នា។
ហើយគេត្រូវសូត្រនៅពេលអៀបរមថាៈ (لبيك اللهم عمرة)
وجا) ។

ការធ្វើហាជ្ឈិគីរ៉នគឺដូចគ្នាទៅនឹងការធ្វើហាជ្ឈិអ៊ុំហ្វរ័
ទដែរ តែខុសត្រង់អ្នកដែលធ្វើហាជ្ឈិគីរ៉ននេះ
តម្រូវសំឡេះសត្វជំនួន
រីឯហាជ្ឈិអ៊ុំហ្វរ័ទមិនតម្រូវសំឡេះសត្វជំនួននោះទេ។

ទីបី: របៀបធ្វើហានិភ័យ និង ក្បួនច្បាប់របស់វា

ចំពោះអ្នកដែលចង់(ប៉ង)អៀបរមធ្វើហានិភ័យ
គឺគេត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម:

ដូចទឹក

ដែលវាគឺជាស៊ីណូនីមនៃលក្ខណៈដែលត្រូវបានជំរុញណែនាំសម្រាប់បុរស
និងស្ត្រី សូម្បីតែស្ត្រីដែលមករដូវ
និងស្ត្រីក្រោយសម្រាលកូន។

ប្រើទឹកអប់ដែលល្អបំផុតដែលគេមាននៅលើក្បាល
និងពុកចង្ការរបស់គេ
ហើយគ្មានបញ្ហាអ្វីឡើយប្រសិនបើមានសល់ស្លាកស្នាម
បន្ទាប់ពីអៀបរម។ ចំពោះស្ត្រីវិញ គឺហាមប្រើទឹកអប់
ដើម្បីកុំឱ្យបុរសដទៃស្រង់ក្លិនរបស់នាង។

ស្លៀកសម្លៀកបំពាក់អៀបរម

ដែលជាក្រណាត់ពីរដុំ(សម្រាប់រុំផ្នែកខាងលើ
និងខាងក្រោម)

ហើយតាមស៊ីណូនីមគួរប្រើក្រណាត់ពណ៌សដែលស្អាត
ឬថ្មី។

ចំណែកស្ត្រីអាចស្លៀកអ្វីក៏បានដែលនាងពេញចិត្ត
ដោយមិនបង្ហាញភាពសើចំណាយ

ហើយជៀសវាងពាក់នីកប(ក្រណាត់បិទមុខ)

និងពាក់ស្រោមដៃ ដោយគេអាចគ្របមុខ
និងដៃរបស់នាងជាមួយអ្វីផ្សេងទៀតបាន។

ច្បាប់បានចែងគួរតែស្ស៊ីសឡាតមុននឹងនៀត(ប៉ង)
អៀបរម ជាសឡាតហ្វ្រែន ឬសឡាតស៊ីណិត
តែមិនមែនវ៉ាជីប(ចាំបាច់)នោះទេ។

គេត្រូវសូត្រនៅពេលអៀហរ័មថា៖ (لبيك اللهم عمرة)
បើគេធ្វើហាជ្ជិកាម៉ាត់តួក ។
ឬត្រូវសូត្រថា៖ (لبيك حجا) បើគេធ្វើហាជ្ជិអ៊ីហ្វរ័ទ។
ឬត្រូវសូត្រថា៖ (لبيك اللهم عمرة وحجا)
បើគេធ្វើហាជ្ជិគីរីន។

ប្រសិនបើអ្នកនៀត(ប៉ង)អៀហរ័ម
ខ្លាចមានឧបសគ្គដែលនឹងរារាំងគេពីការបញ្ចប់ការ
ធ្វើអ៊ីរ៉ោះនោះ

គេគួរតែដាក់លក្ខខណ្ឌពេលនៀត(ប៉ង)អៀហរ័មនោះ
ដោយសូត្រថា៖ (لبيك اللهم عمرة، وإن حبسني حابس فمحلي حيث)
" ឡាប់តែកល់ឡហ៊ុមម៉ាអ៊ីរ៉ោះ វ៉ាអិនហាប៉ាសានី
ហាតិសុន វ៉ាម៉ាហាល់លី ហៃស៊ីហាប៉ាសតានី " ។

ប្រសិនបើគេបានដាក់លក្ខខណ្ឌហើយមានអ្វីមួយដែល
រារាំងគេពីការបញ្ចប់ការធ្វើអ៊ីរ៉ោះ

នោះគេអាចបញ្ចប់អៀហរ័មនៅពេលនោះ
ឬកន្លែងនោះបាន។

បន្ទាប់មកគេគប្បីសូត្រតាល់ពីយៈឱ្យបានច្រើន
ដោយពោលថា៖ : (لبيك اللهم لبيك، لبيك لا شريك لك لبيك، إن)
الحمد والنعمة لك والملك لا شريك لك)។

ចំពោះបុរសត្រូវសូត្រវាដោយបន្លឺសំឡេង
និងស្រ្តីក៏ដូចគ្នាដែលនៅពេលដែលគ្មានវត្តមានបុរស
ដែលមិនមែនជាម្ចាស់រ័ម។ហើយគប្បីលើគេសូត្រតាល់
ពីយៈឱ្យបានច្រើនជាពិសេសនៅពេលដែលផ្លាស់ប្តូរក
ន្លែង និងពេលវេលា
ដូចជានៅពេលដែលគេឡើងទៅកាន់ទីខ្ពស់

ឬចុះទៅទីទាប

ឬពេលដែលយប់

ឬថ្ងៃជិតចូលមកដល់។⁵

ការសូត្រគាល់ពីយំសម្រាប់អ្នកធ្វើអីរ៉ោះ
គឺគប្បីធ្វើវាចាប់តាំងពីផ្ដើមនៀត(ប៉ង)អៀហរឹម
រហូតដល់ចាប់ផ្ដើមតវ៉ាហ្វ(ដើរប្រទក្សិណដុំវិញកាក់ហ្គុះ
)។ រីឯសម្រាប់អ្នកធ្វើហាជ្ឈិវិញ

គឺចាប់តាំងពីផ្ដើមនៀត(ប៉ង)អៀហរឹមរហូតដល់ចា
ប់ផ្ដើមគប់គោលអាក់ហ្គុះនៅថ្ងៃរ៉យ៉ា។

អ្នកដែលកំពុងស្ថិតនៅក្នុងអៀហរឹម
ត្រូវតែប្រុងប្រយ័ត្នកុំឱ្យធ្លាក់ចូលទៅក្នុងប្រការដែល
គេបានហាមឃាត់ណាមួយក្នុងអំឡុងពេលនោះ
រហូតដល់គេត្រូវបានបញ្ចប់រួចរាល់ពីអៀហរឹមជាមុន
សិន។

ទីបួន៖ បម្រាមទាំងឡាយនៃអៀហរឹម

បម្រាមទាំងឡាយនៃអៀហរឹមមានដូចជា៖

---

5 អត្ថន័យនៃពាក្យគាល់ពីយំគឺ៖ «ليلى» គឺឆ្លើយតបនឹងបទបញ្ជារបស់ទ្រង់
និងគោរពប្រណិបតន៍របស់គេចំពោះទ្រង់ ជាបន្តបន្ទាប់។ « إن الحمد والنعمة لك
والملك » គឺជាការសរសើរដ៏ពេញលេញទៅចំពោះទ្រង់ ដោយក្តីស្រឡាញ់
និងការគោរពតម្កើង
ដែលទ្រង់ប្រទានដល់អ្នកបម្រើរបស់ទ្រង់នូវលាភសក្ការៈជាច្រើនដែលគេចង់
បាន និងបញ្ជ្រាបពីអ្វីដែលគេមិនពេញចិត្ត។
ហើយទ្រង់គឺជាស្តេចតែមួយអង្គគត់ដែលមហាឡាងក្លា។ « لا شريك لك »
គឺគ្មាននរណាម្នាក់ដែលរួចចំណែកជាមួយទ្រង់នូវអ្វីដែលជាកំលាំងសម្រាប់ទ្រ
ង់នោះឡើយចំពោះលក្ខណៈដ៏ល្អឥតខ្ចោះរបស់ទ្រង់
ដោយទ្រង់តែម្នាក់គត់ដែលជាស្តេច ជាអ្នកបង្កើត គ្រប់គ្រង
និងត្រូវគេគោរពសក្ការៈ។ សេចក្តីសង្ខេប (22/ 96) مجموع فتاوى ورسائل العثيمين ។

កោរ ឬកាត់
ឬដកសក់និងរោមនៃផ្នែកណាមួយនៃរាងកាយ។

កាត់ក្រចកដៃ ឬក្រចកជើង។

គ្របក្បាលនឹងអ្វីម្យ៉ាងជាប់នឹងក្បាល ដូចជា៖
សាល់ ម្នក ក្រណាត់ កន្សែងឬអ្វីផ្សេងពីនេះ។
រីឯការគ្របក្បាលពីខាងលើ(មិនជាប់ផ្ទាល់នឹងក្បាល)

ដូចជាដំបូលឃានជំនិះ ឬដីត្រជាដើម
គឺគ្មានបញ្ហាឡើយ។

នេះជាបម្រាមដែលគេហាមឃាត់ចំពោះតែបុរសប៉ុណ្ណោះ។

ស្លៀកសម្លៀកបំពាក់មានថ្មើរដែលគេតែងពាក់វា
ជាធម្មតា ដូចជា៖ អាវ ខោ អាវក្រៅ ស្រោមជើង
និងស្រោមដៃជាដើម។

នេះជាបម្រាមដែលគេហាមឃាត់ចំពោះតែបុរសប៉ុណ្ណោះ។ ចំណែកស្ត្រីវិញគឺត្រូវបានហាមឃាត់ដូចជា៖

ពាក់ស្បែកគ្របមុខ និងបិទមុខ៖

ស្ត្រីត្រូវបើកមុខរបស់ខ្លួន(ក្នុងពេលស្ថិតក្នុងតំណាម
អៀវរាម)

លើកលែងតែពេលដែលមានបុរសដទៃ(ដែលអាចរៀប
ការនឹងគ្នាបាន)ដើរកាត់ប៉ុណ្ណោះ។ ពេលនោះ

នាងអាចគ្របមុខរបស់នាងបាន

ហើយបើទោះជាគ្រណាត់គ្របមុខនោះប៉ះស្បែកមុខរបស់
នាងក៏ដោយ ក៏គ្មានបញ្ហាអ្វីដែរ។

ការពាក់ស្រោមដៃ

ហើយនៅតែពេលដែលមានបុរសដទៃ(ដែលអាចរៀប

ការនឹងគ្នាបាន)

ដើរកាត់ឬនៅជិតគឺនាងត្រូវដាក់ដៃចូលទៅខាងក្នុង
អារវរបស់នាង។

ប្រើប្រាស់គ្រឿងក្រអូប និងទឹកអប់
មិនថាលើសម្លៀកបំពាក់ ឬលើខ្លួនប្រាណឡើយ។

សម្លាប់សត្វ

ឬប្រមាញ់សត្វទោះបីជាមិនសម្លាប់រាក់ដោយ។

ធ្វើការភ្ជាប់ពាក្យ

មិនថាសម្រាប់ខ្លួនឯងឬអ្នកដទៃនោះទេ។

រៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍(អាកត់នីកាស)។

ការប៉ះពាល់គ្នាប្តីប្រពន្ធ ដូចជាឱបថើប

ស្នាមអង្កែលដោយមានចំណង់តណ្ហា។

រួមមេត្រីរវាងប្តីប្រពន្ធ។

***

ទីប្រាំ:

របៀបតវ៉ាហ្វូ(ការដើរប្រទក្សិណជុំវិញកាក់ហ្កុះ)

នៅពេលដែលគេចូលដល់ម៉ាស៊ីតអាល់ហារ៉ម

គេគប្បីឈានជើងស្តាំចូលមុន

និងត្រូវសូត្រទូអាពេលចូលម៉ាស៊ីត

ហើយទូអាដែលត្រឹមត្រូវនោះសូត្រថា៖ " اللهم افتح لي أبواب رحمتك " ។

វាជាទូអាដែលគប្បីសូត្រវានៅពេលចូលម៉ាស៊ីតទាំង

ឡាយ មិនសម្រាប់តែម៉ាស៊ីតអាល់ហារ៉មឡើយ។

ពេលដែលគេទៅដល់កាក់ហ្កុះ

គឺត្រូវបញ្ឈប់ការសូត្រតាល់ពីយៈមុននឹងគេចាប់ផ្តើម

តវ៉ាហ្វ។

ហើយចំពោះបុរស

គេគប្បីតវ៉ាហ្វដោយបើកស្មាស្តាំ

ដោយត្រូវដាក់ក្រណាត់អៀបរម័តិក្រោមក្លៀកខាង

ស្តាំ និងដោយអៀបរម័តិលើស្មាឆ្វេង។

នៅពេលដែលគេបញ្ចប់តវ៉ាហ្វ

គឺត្រូវគ្របស្មារបស់គេវិញ

ពីព្រោះថាការបើកស្មាសម្រាប់តែពេលតវ៉ាហ្វប៉ុណ្ណោះ។

ដើម្បីចាប់ផ្តើមតវ៉ាហ្វ

គេគប្បីដើរឆ្ពោះទៅកាន់ហាជេរ៉ុលអាសវ៉ាត់(ថ្មខ្មៅ)

ហើយឱ្យសាឡាមដោយយកដៃស្តាំប៉ះលើវា រួចចើបវា។

តែប្រសិនបើមិនមានភាពងាយស្រួលក្នុងការធ្វើដូច្នោះទេ

គឺត្រូវបែរខ្លួនទៅកាន់វា

រួចលើកដៃស្តាំតម្រង់ទៅកាន់វាគឺគ្រប់គ្រាន់ហើយ។

ជាការល្អប្រសើរ

គឺមិនត្រូវប្រជ្រៀតគ្នា

ដែលបង្កជាផលប៉ះពាល់

និងមានការលំបាកដល់អ្នកដទៃនោះឡើយ។

ហើយនៅពេលឱ្យសាឡាមដោយយកដៃស្តាំប៉ះលើ

ហាជេរ៉ុលអាសវ៉ាត់

ឬលើកដៃតម្រង់ទៅវានោះគឺគប្បីសូត្រថា៖

(الله

أکبر)(អល់ឡហ្វិអិកពើរ) ។

បន្ទាប់មកត្រូវចាប់ផ្តើមពីស្តាំ

ដោយដាក់កាក់ហ្គុះនៅខាងឆ្វេងដៃ

នៅពេលទៅដល់ជ្រុងយ៉ាម៉ានី

គេគប្បីស្នាបវា

តែមិនតម្រូវឱ្យចើបឡើយ។

តែបើមិនមានភាពងាយស្រួលក្នុងការធ្វើដូចនោះទេ

ចូរកុំប្រជ្រៀតគ្នាដើម្បីធ្វើវា
ហើយមិនតម្រូវឲ្យលើកដៃតម្រង់ទៅវាពីចម្ងាយនោះ
ទេ។

ហើយនៅចន្លោះរវាងជ្រុងយ៉ាម៉ានី
និងហាដេរ៉ូលអាសវ៉ាត់ គេតប្បិសូត្រថា៖ (رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا)
(حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ) ។

រាល់ពេលដែលគេឆ្លងកាត់ហាដេរ៉ូលអាសវ៉ាត់
គឺត្រូវលើកដៃតម្រង់កៅកាន់វា ហើយសូត្រ(اللهُ
أكبر)(អល់ឡហ្គិអ៊ីកពើរ) ។

ហើយនៅពេលតវ៉ាហ្វូគេអាចសុំទូអា ហ្ស៊ីកៀរ
និងសូត្រអាល់គ្គុរអានតាមដែលគេពេញចិត្ត។
តាមស៊ុណ្ណៈចំពោះបុរសតប្បិរត់តិចៗនៅបីជុំដំបូង
រីឯបួនជុំចុងក្រោយមិនត្រូវរត់តិចៗនោះទេ
គឺដើរធម្មតា។

នៅពេលដែលគេតវ៉ាហ្វូបានគ្រប់ប្រាំពីរជុំហើយ
គេត្រូវដើរឆ្ពោះទៅកាន់ផ្នែកខាងក្រោយនៃម៉ាកមអ៊ី
ព្រាហ៊ីម ហើយសូត្រថា៖ (وَأَتَّخِذُوا مِنْ مَّقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلًّى)
ហើយសឡាតពីរវត្តកាត់នៅទីនោះប្រសិនបើមានភាព
ងាយស្រួល ឬកន្លែងណាក៏បានក្នុងម៉ាស៊ីតអាល់ហារីម
ប្រសិនបើមានការលំបាក ឬចង្អៀត។ក្នុងវត្តកាត់ទីមួយ
បន្ទាប់ពីសូត្រអាល់ហ្វាទីហៈ គេត្រូវសូត្រស៊ីរ៉ោះ៖
អាល់កាហ្ស៊ីរូន (قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ) ហើយក្នុងវត្តកាត់ទីពីរ
បន្ទាប់ពីសូត្រអាល់ហ្វាទីហៈ គេត្រូវសូត្រស៊ីរ៉ោះ៖
អាល់អៀខ្លើស (قُلْ هُوَ اللهُ أَحَدٌ) ។

﴿...وَأَتَّخِذُوا مِنْ مَّقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلًّى...﴾

(...ហើយចូរពួកអ្នកយកម៉ាកមអ៊ីព្រហ្មិមជាកន្លែងស
 ឡាត...) [អាល់បាក័រ៉ោះ ៖ ១២៥]
 ហើយសឡាតពីរវត្តាត់នៅទីនោះប្រសិនបើមានភាព
 ងាយស្រួល ឬកន្លែងណាក៏បានក្នុងម៉ាស្តិកអាល់ហារីម
 ប្រសិនបើមានការលំបាក ឬចង្អៀត។
 ក្នុងវត្តាត់ទីមួយ បន្ទាប់ពីសូត្រអាល់ហ្វាទីហៈ
 គេត្រូវសូត្រស៊ីរ៉ោះ៖

﴿قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ﴾

(قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ) [អាល់កាហ្វ៊ីរូន ៖ ១] ក្នុងវត្តាត់ទីពីរ
 បន្ទាប់ពីសូត្រអាល់ហ្វាទីហៈ គេត្រូវសូត្រស៊ីរ៉ោះ៖

﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ﴾

(قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ) [អាល់អ៊ីឡើស ៖ ១]

ទីប្រាំមួយ៖ របៀបសាអ៊ី

ក្រោយតវ៉ាហ្វូ និងសឡាតរួចរាល់
 គេត្រូវចាកចេញទៅកាន់កន្លែងសាអ៊ី។
 នៅពេលដែលគេទៅជិតដល់ភ្នំសហ្វា
 គេត្រូវសូត្របន្ទូលរបស់អល់ឡោះ៖ (إِنَّ الصَّفَاَ وَالْمَرْوَةَ مِنْ)
 ۶ "أبدأ بما بدأ الله به" ពោលថា៖ " (شَعَائِرِ اللَّهِ

﴿إِنَّ الصَّفَاَ وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ...﴾

(إِنَّ الصَّفَاَ وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ...) បន្ទាប់មកសូត្រថា៖

«أبدأ بما بدأ الله به».

> > «أبدأ بما بدأ الله به»

6 រាយការណ៍ដោយ អ៊ីម៉ា មូស្លីម លេខ ១២១៨

បន្ទាប់មក

ត្រូវឡើងលើភ្នំសហ្វា

រួចតម្រង់ទៅកាន់កាក្កហ្កៈ លើកដៃទាំងពីរសូត្រ (اللهُ لا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَأَنْجَزَ وَعَدَهُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ، أَنْجَزَ وَعَدَهُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ) សូត្រវាចន្តបីដង។
និងប្តូរស្តង់សុំទូរអានូវអ្វីដែលគេប្រាថ្នា។

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ، أَنْجَزَ وَعَدَهُ، وَنَصَرَ عَبْدَهُ، وَهَزَمَ الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ»،
ثُمَّ دَعَا بَيْنَ ذَلِكَ. قَالَ مِثْلَ هَذَا ثَلَاثَ مَرَّاتٍ.

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ، أَنْجَزَ وَعَدَهُ، وَنَصَرَ عَبْدَهُ، وَهَزَمَ الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ»،
ثُمَّ دَعَا بَيْنَ ذَلِكَ. قَالَ مِثْلَ هَذَا ثَلَاثَ مَرَّاتٍ.

បន្ទាប់មក

ត្រូវចុះពីភ្នំសហ្វា

រួចដើរតម្រង់ទៅកាន់ភ្នំម៉ារវៈ។
លុះពេលគេទៅដល់បង្គោលបែតងទាំងពីរ
ចំពោះបុរសគប្បីត្រូវរត់តិចៗនៅចន្លោះបង្គោលទាំង
ពីរនោះ ចំណែកឯស្ត្រីវិញ គឺត្រូវដើរធម្មតា។

នៅពេលទៅដល់ភ្នំម៉ារវៈ

គឺត្រូវតម្រង់ទៅកាន់កាក្កហ្កៈ ហើយលើកដៃទាំងពីរ
រួចសូត្រដូចអ្វីដែលគេបានសូត្រនៅភ្នំសហ្វាដែរ។
(កថាខណ្ឌលេខ ២)

បន្ទាប់មក

ត្រូវចុះពីភ្នំម៉ារវៈ

រួចដើរសំដៅទៅកាន់ភ្នំសហ្វាវិញ។
លុះពេលគេទៅដល់បង្គោលបែតងទាំងពីរ

7 រាយការណ៍ដោយ អ៊ីម៉ា មូស្លីម លេខ ១២១៨

ចំពោះបុរសគប្បីត្រូវរត់តិចៗនៅចន្លោះបង្គោលទាំង
ពីរនោះ។

គេត្រូវធ្វើបែបនេះ រហូតដល់គ្រប់ប្រាំពីរជុំ។
ពេលចេញពីភ្នំសហ្វាទៅដល់ភ្នំម៉ារ៉េ រាប់ថាមួយជុំ
ហើយពេលត្រឡប់មកវិញ រាប់ថាមួយជុំទៀត។

ក្នុងពេលសាអ៊ី ស៊ីណិតបង្កើននូវការហ្ស៊ីកៀរ
សូត្រអាល់គ្រូអាន និងសុំទូអាតាមដែលគេពេញចិត្ត។

ទីប្រាំពីរ៖ របៀបនៃការកោរ ឬកាត់សក់

នៅពេលដែលអ្នកធ្វើអ៊ីរ៉េបានបញ្ចប់ការតវ៉ាហូ
និងសាអ៊ីរួចរាល់ គេត្រូវកាត់សក់ ឬកោរសក់។
ដោយស៊ីណ្តៈ គប្បីត្រូវកាត់
ឬកោរសព្វពេញក្បាលរបស់គេ សម្រាប់បុរស។

ការកោរ គឺប្រសើរជាងកាត់។

លើកលែងតែគេធ្វើហាដ្ឋី
ហើយថ្ងៃធ្វើហាដ្ឋីខិតជិតមកដល់
ដោយខ្លាចសក់ដុះមិនទាន់
នោះកាត់សក់ខ្លីគឺជាការល្អ។

ចំណែកឯស្ត្រីវិញគឺត្រូវកាត់សក់របស់នាងប្រវែងមួយ
យថ្នាំងដែរ។

រីឯអ្នករៀបរមធ្វើហាដ្ឋីអ៊ីហ្វរ៉េ ឬហាដ្ឋីគីរ៉េន
គឺមិនត្រូវកាត់ ឬកោរសក់របស់គេឡើយ
រហូតដល់ថ្ងៃយ៉ាបន្ទាប់ពីគប់គោលអាក់ហ្គ្រុច។

ដោយធ្វើដូចនេះរួច មានន័យថា អ្នកធ្វើអ៊ីរ៉េ
ឬអ្នកធ្វើហាដ្ឋីតាម៉ាត់តូក
បានបញ្ចប់អ៊ីរ៉េរបស់គេចប់សព្វគ្រប់ហើយ។

របៀបនៃការធ្វើហាជ្ជី

ទីមួយ: អៀហរ៉មហាជ្ជី

ស៊ុណ្ណៈសម្រាប់អ្នកដែលមានបំណងនៀតអៀហរ៉មហាជ្ជី គឺគេត្រូវនៀតនៅពេលទូហាមុនថ្ងៃត្រង់ក្នុងថ្ងៃតើរវិយ័: ដែលជាថ្ងៃទីប្រាំបីនៃខែហ្សិលហ៊ុជ្ជ: ពីទឹកនៃដៃដែលគេចង់ធ្វើហាជ្ជីនោះ: សម្រាប់អ្នកដែលនៅម៉ាក្កុ: ឬអ្នកដែលនៅផ្សេងពីតំបន់មីកត។ ចំណែកអ្នកដែលត្រូវឆ្លងកាត់កន្លែងមិតតណាមួយ ចាំបាច់ត្រូវនៀតអៀហរ៉មពីកន្លែងនោះ។

ហើយគេត្រូវអនុវត្តនៅពេលអៀហរ៉មហាជ្ជីដូចគ្នា ទៅនឹងពេលអៀហរ៉មអ៊ុរ៉ោះដែរ ដូចជា: ដូតទឹក ប្រើគ្រឿងក្រអូប និងស្លៀកសម្លៀកបំពាក់អៀហរ៉ម សឡាត នៀតអៀហរ៉មហាជ្ជី និងពោលតាល់ពីយ័: លើកលែងតែធ្វើហាជ្ជីត្រូវពោលថា: (لبيك حَجًّا) ហើយធ្វើអ៊ុរ៉ោះវិញ ត្រូវពោលថា: (لبيك عمرة)។

ប្រសិនបើអ្នកនៀត(ប៉ង)អៀហរ៉ម ខ្លាចមានឧបសគ្គដែលនឹងរារាំងគេពីការបញ្ចប់ការ ធ្វើអ៊ុរ៉ោះនោះ: គេគួរតែដាក់លក្ខខណ្ឌពេលនៀត(ប៉ង)អៀហរ៉មនោះ: ដោយសូត្រថា: (إن حبسني حابس فمحلي حيث لبيك اللهم عمرة، وإن حبسني حابس فمحلي حيث) " ឡាប់ពែកល់ឡ ហ៊ុមម៉ាអ៊ុរ៉ោះ វ៉ាអិនហាប៉ាសានី ហាពីសុន វ៉ាម៉ាហាល់លី ហៃស្វីហាប៉ាសានី " ។

ប្រសិនបើគេបានដាក់លក្ខខណ្ឌហើយមានអ្វីមួយដែល
លាវាវាងគេពីការបញ្ចប់ការធ្វើអ្វីរ៉ោះ

នោះគេអាចបញ្ចប់អៀហរមនៅពេលនោះ

ឬកន្លែងនោះបាន។

បន្ទាប់មកគេគប្បីសូត្រតាស់ពីយំ៖ ឱ្យបានច្រើន
ដោយពេលថា៖ : (لبيك اللهم لبيك، لبيك لا شريك لك لبيك، إنك
الْحَمْدُ وَالنِّعْمَةُ لَكَ وَالْمَلِكُ لَا شَرِيكَ لَكَ)។

ចំពោះបុរសត្រូវសូត្រវាដោយបន្តិចសំឡេង

និងស្ត្រីក៏ដូចគ្នាដែលនៅពេលដែលគ្មានវត្តមានបុរស
ដែលមិនមែនជាម្ចាស់រម។ ហើយគប្បីលើគេសូត្រតាស់
ពីយំ៖ ឱ្យបានច្រើនជាពិសេសនៅពេលដែលផ្លាស់ប្តូរក
ន្លែង និងពេលវេលា

ដូចជានៅពេលដែលគេឡើងទៅកាន់ទីខ្ពស់

ឬចុះទៅទីទាប

ឬពេលដែលយប់

ឬថ្ងៃជិតចូលមកដល់។

ការសូត្រតាស់ពីយំ៖

គឺចាប់តាំងពីនៀត(ប៉ង)អៀហរមរហូតដល់ចាប់ផ្តើ
មគប់គោលអាក់ហ្គុះនៅថ្ងៃរយ៉ា។

អ្នកដែលកំពុងស្ថិតនៅក្នុងអៀហរម

ត្រូវតែប្រុងប្រយ័ត្នកុំឱ្យធ្លាក់ចូលទៅក្នុងប្រការដែល
គេបានហាមឃាត់ណាមួយក្នុងអំឡុងពេលនោះ

រហូតដល់គេត្រូវបានបញ្ចប់រួចរាល់ពីអៀហរមជាមុន
សិន។

***

ទីពីរ៖ ការស្នាក់នៅមីណា

ក្រោយមក
គប្បីរូបគេត្រូវចាកចេញទៅកាន់មីណាមុនថ្ងៃត្រង់ក្នុង
ងថ្ងៃទី៨ ហើយត្រូវស្នាក់នៅនិងសឡាតហ្សឺហោរ អាសើរ
ម៉ាហ្គ្រីប អ៊ីស្តា
និងស៊ីពុសនៅទីនោះដោយត្រូវបង្រួមសឡាត(កសើរ)
តែមិនត្រូវផ្គុំសឡាត(ជម័ក់)នោះទេ។
ព្រោះព្យាការីមូហាំម៉ាត់
លោកបានបង្រួមសឡាត(កសើរ)
តែមិនផ្គុំសឡាត(ជម័ក់)នោះទេ។

ទីបី៖ ការស្នាក់នៅអារ៉ាប្យ៖និងមុហ្សរទើលីហ្ស៖

នៅពេលថ្ងៃរ៖នាថ្ងៃអារ៉ាប្យ៖ដែលជាថ្ងៃទីប្រាំបួននៃ
ខែហ្សឺលហ៊ីដ្យ៖
អ្នកធ្វើហាជ្រីត្រូវធ្វើដំណើរចាកចេញពីមីណាឆ្ពោះទៅ
កាន់អារ៉ាប្យ៖ ដោយស៊ីណិតឱ្យស្នាក់នៅឯ ណាមីរ៉ោះ
រហូតដល់ថ្ងៃជ្រេ ប្រសិនបើអាចធ្វើបាន
តែបើមិនអាចធ្វើដូច្នោះទេក៏គ្មានបញ្ហានោះដែរ។
ហើយនៅពេលថ្ងៃជ្រេ គេត្រូវសឡាតហ្សឺហ្សឺរ
និងអាសើរ ដោយត្រូវបង្រួម និងផ្គុំសឡាត(កសើរ
និងជម័ក់)
ដោយជម័ក់តិកទីម(យកសឡាតអាសើរមកសឡាតក្នុង
ពេលហ្សឺហោរ) ដូចដែលព្យាការីធ្លាប់បានធ្វើ។
ក្រោយសឡាតរួច គេត្រូវធ្វើការហ្សឺរកៀរ
និងសុំទូអាប្រកបដោយការទទួចអង្វរករចំពោះអល់
ឡោះជាម្ចាស់។

គេត្រូវសុំទូអាណូរអ្វីដែលគេចង់បានដោយលើកដៃទាំងពីរ តម្រង់ទៅកាន់គិបឡាត។

ហើយទូអាដែលព្យាការីសូត្រច្រើនជាងគេនៅកន្លែងនោះគឺ៖ " لا إله إلا الله وحده لا شريك له، له الملك وله الحمد وهو " على كل شيء قدير " ។

ប្រសិនបើគេអស់កម្លាំង ហើយចង់សម្រាក ឬចង់និយាយជាមួយមិត្តរបស់គេ នោះគេគួរសន្ទនាអំពីអ្វីដែលមានប្រយោជន៍ ឬអានសៀវភៅណាដែលមានប្រយោជន៍តាមដែលគេអាចធ្វើបាន

ជាពិសេសសៀវភៅដែលទាក់ទងនឹងភាពសប្បុរស និងការប្រទានដ៏បរិបូររបស់អល់ឡោះ

ដើម្បីពង្រឹងក្តីសង្ឃឹមនៅថ្ងៃនោះ ទើបជាការល្អ។ បន្ទាប់មកគេគួរត្រលប់ទៅបន្តសុំទូអាដោយការទទួលបានអង្វរករចំពោះអល់ឡោះជាម្ចាស់។

ហើយត្រូវចាប់យកឱកាសនៃការសុំទូអានៅមុនពេលថ្ងៃជិតលិច

ព្រោះការទូអាដ៏ល្អបំផុតគឺការទូអានៅថ្ងៃអារ៉ាប្យ៖

ហើយនៅពេលថ្ងៃលិច

អ្នកធ្វើហាជ្រីត្រូវធ្វើដំណើរទៅកាន់មុហ្សូទើលីហ្សូ៖

ហើយនៅពេលអ្នកធ្វើហាជ្រីទៅដល់មុហ្សូទើលីហ្សូ៖

គេត្រូវសឡាតម៉ាហ្គ្រិប និងអ៊ីស្តា ដោយបង្រួម និងផ្តួសឡាត(កសើរ និងជម័ក់)។

ប្រសិនបើគេខ្លាចថានឹងមិនអាចទៅដល់មុហ្សូទើលីហ្សូទេ រហូតទាល់តែពាក់កណ្តាលអធ្រាត្រ

នោះគេត្រូវសង្ហាតមុនពេលទៅដល់មុហ្សូទើលីហ្វ្វៈ។
ព្រោះមិនអនុញ្ញាតឱ្យពន្យារពេលសង្ហាតរហូតដល់ហ្គូ
សពាក់កណ្តាលអធ្រាត្រឡើយ។

ហើយត្រូវស្នាក់នៅមុហ្សូទើលីហ្វ្វៈនេះ។
នៅពេលដល់ពេលហ្វាដើររះគេត្រូវសង្ហាតស្វីពុស
ដោយមានការអាហ្សាន និងអ៊ីក៍ម៉ាត់។

បន្ទាប់មក គេត្រូវធ្វើដំណើរទៅម៉ាសអាវិលហារ៉ម
ប្រសិនបើងាយស្រួលក្នុងការធ្វើដូច្នោះ
ឬនៅកន្លែងរបស់គេ

បើសិនមិនអាចទៅទីនោះបាន។

ធ្វើការស៊ីកៀវចំពោះអល់ឡោះ

និងបួងសួងសុំទូអាចំពោះទ្រង់

ដោយតម្រង់ទៅកាន់គិបឡាត់ និងលើកដៃទាំងពីរ
រហូតដល់ភ្លឺច្បាស់។ដូចដែលណាបានមានប្រសាសន៍
ថា៖

(ខ្ញុំបានស្នាក់នៅទីនេះ

ហើយទឹកនៃនេះទាំងមូលជាកន្លែងស្នាក់នៅ)

ហើយលោកបានស៊ីកៀវ

និងបួងសួងសុំទូអា

ដោយតម្រង់ទៅកាន់គិបឡាត់ និងលើកដៃទាំងពីរ។

«وَقَفْتُ هَاهُنَا وَجَمَعْتُ كُلَّهَا مَوْقِفٌ»

«ខ្ញុំបានស្នាក់នៅទីនេះ

ហើយកន្លែងទាំងអស់នៅទីនេះ គឺជាកន្លែងសំណាក់»

ហើយនៅពេលដែលស៊ីកៀវ

និងទូអាបួងសួង

គឺត្រូវបែរទៅទិសគិបឡាត់

ហើយលើកដៃទាំងពីររបស់គេ។

ទីបួន៖ ទង្វើនៅថ្ងៃយ៉ាហាដ្ឋី

នៅពេលមេឃភ្លឺក្នុងថ្ងៃយ៉ាហាដ្ឋីដែលជាថ្ងៃទីដប់
នៃខែហ្សិលហ៊ីដ្ឋៈ

អ្នកធ្វើហាដ្ឋីត្រូវតម្រង់ទៅកាន់មីណាមុនពេលថ្ងៃ៖
និងត្រូវដើរឱ្យលឿនត្រង់ចំណុចរ៉ាទីមូហាសសើរ។

ពេលទៅដល់មីណា គេត្រូវគប់គោលអាក់ហ្គុះ
ដែលជាគោលចុងក្រោយគេរាប់ពីទិសខាងក្រុងម៉ាក្កៈ
ចំនួនប្រាំពីរគ្រាប់ក្រួសជាបន្តបន្ទាប់។

ដោយគ្រាប់ក្រួសនោះមានទំហំប្រហែលប៉ុនគ្រាប់ល្លើ។
ហើយត្រូវសូត្រតិកពៀរ(كبر) ៧ដំបូង
រាល់ពេលគប់គ្រាប់ក្រួសនីមួយៗ។

ក្រោយពីគប់គោលរួច
គេត្រូវសំឡេះសត្វជំនួនរបស់គេ
ប្រសិនបើអាចធ្វើបាន។

ក្រោយមក ត្រូវកោរ
ឬកាត់សក់របស់គេសម្រាប់បុរស
ដោយការកោរគឺប្រសើរជាង។

ចំណែកឯស្ត្រីវិញគឺត្រូវកាត់សក់របស់នាងប្រវែងមួយ
ថ្នាំដៃ ដោយមិនតម្រូវឱ្យកោរឡើយ។
នៅពេលដែលបានគប់គោល និងកោរសក់រួច

គឺគេបានបញ្ចប់តំណាមអៀហរ័មដំបូងហើយ
ហើយអ្វីគ្រប់យ៉ាងគឺត្រូវបានអនុញ្ញាតសម្រាប់គេវិញ
លើកលែងតែការរួមមេត្រីប៉ុណ្ណោះ។

បន្ទាប់មក
ត្រូវធ្វើដំណើរទៅកាន់ម៉ាក្កៈដើម្បីតវ៉ាហ្វុអ៊ីហ្វាហ្គោះ

រួចសាអ៊ីហ្គាដ្លី ប្រសិនបើគេធ្វើហ្គាដ្លីតាម៉ាត់តួក
 ឬក៏ហ្គាដ្លីអ៊ីហ្វ្រង ឬហ្គាដ្លីគីរីន
 ដែលគេមិនទាន់បានសាអ៊ីក្រោយពីតវ៉ាហ្វូតូទូម។
 គេអាចពន្យារការតវ៉ាហ្វូ និងសាអ៊ីរហ្វូតដល់ពេលយប់
 ឬនៅថ្ងៃបន្ទាប់ក៏បាន
 ទៅតាមពេលដែលមានភាពងាយស្រួលសម្រាប់គេ។

ទីបួន៖ ទង្វើនៅបណ្តាថ្ងៃតាស្តរិក

នៅពេលដែលបានគេគប់គោល កោរសក់ តវ៉ាហ្វូ
 និងសាអ៊ីរួច
 គឺគេបានបញ្ចប់តំណមអៀហរមីទាំងស្រុង
 ហើយអ្វីគ្រប់យ៉ាងគឺត្រូវបានអនុញ្ញាតសម្រាប់គេវិញ
 រួមទាំងការរួមមេត្រីផងដែរ។

ក្រោយពីរួចរាល់
 គេត្រូវវិលត្រឡប់ទៅកាន់មីណាវិញដើម្បីស្នាក់នៅទី
 នោះនាយប់ទី១១ យប់ទី១២
 និងយប់ទី១៣មួយយប់ទៀតចំពោះអ្នកដែលគ្មានការ
 ប្រញាប់។

គេត្រូវគប់គោលទាំងបីនៅពេលថ្ងៃជ្រុយ
 នៅថ្ងៃទី១១ គេត្រូវគប់គោលទីមួយ
 ដែលជាគោលដែលស្ថិតនៅក្បែរម៉ាស្ថិត អាល់ខែហ្វី
 ចំនួនប្រាំពីរគ្រាប់ក្រសបន្តបន្ទាប់គ្នា។
 ត្រូវសូត្រតិកពៀរ(الله) រាល់ពេលគប់គ្រាប់ក្រសនីមួយៗ។ ក្រោយមក
 គេត្រូវឈានទៅមុខបន្តិច
 រួចឈរសុំទូអាឱ្យបានយូរនូវអ្វីដែលគេប្រាថ្នា

ប្រសិនបើមិនងាយស្រួលទេនោះ

គឺអាចទូអាបន្តិចក៏បានដើម្បីកុំឱ្យបាត់បង់ការអនុវត្តតាមស៊ីណ័រ។

បន្ទាប់មក គេត្រូវគប់គោលកណ្តាល
ចំនួនប្រាំពីរគ្រាប់ក្រសួងដូចគ្នា ក្រោយមក
គេត្រូវឈរខាងឆ្វេងហើយតម្រង់មុខទៅកាន់គិបឡា
ត់ហើយសុំទូអាប្តងស្តង
ដូចក្រោយពេលដែលគប់គោលទីមួយដែរ។

បន្ទាប់មកទៀត គេត្រូវគប់គោលអាក់ហ្គុះ
ដោយត្រូវធ្វើដូចគ្នា
លើកលែងតែគេត្រូវចាកចេញភ្លាមដោយគ្មានការសុំ
ទូអាបន្ទាប់ពីគប់គោលរួចនោះឡើយ។

ហើយនៅថ្ងៃទី១២ គេត្រូវគប់គោលដូចថ្ងៃទី១១ដែរ
បន្ទាប់ពីថ្ងៃជ្រូង

ប្រសិនបើគេមានការប្រញាប់ចង់ចាកចេញ
គេអាចចាកចេញពីមីណាបានបន្ទាប់ពីគប់គោលហើយ
នោះ។

ប្រសិនបើគេគ្មានការប្រញាប់ទេ
គេអាចស្នាក់នៅមីណានាយប់ទី១៣មួយយប់ទៀត
ហើយត្រូវគប់គោលទាំងបីនាថ្ងៃទី១៣បន្ទាប់ពីថ្ងៃជ្រូង
ដូចដែលគេបានធ្វើកន្លងមក។
ហើយការពន្យារពេលស្នាក់នៅនាយប់ទី១៣មួយយប់
ទៀត គឺល្អប្រសើរជាង។

ហើយប្រសិនបើគេពន្យារពេលនាថ្ងៃទី១២នៅឯមីណា
រហូតដល់ថ្ងៃលិចហើយនោះ

គឺវាជិប(ចាំបាច់)លើគេត្រូវស្នាក់នៅមិណនាយប់ទី១
៣មួយយប់ទៀត
ហើយត្រូវគប់គោលទាំងបីនាថ្ងៃទី១៣បន្ទាប់ពីថ្ងៃជ្រេ
។

ប៉ុន្តែប្រសិនបើថ្ងៃបានលិចនាថ្ងៃទី១២
ខណៈរូបគេមិនទាន់បានចេញផុតពីមិណ
ដោយមិនមែនជាការជ្រើសរបស់គេទេនោះ ដូចជា
គេបានចេញដំណើរហើយ
តែដោយសារមានការកកស្ទះឡានជាដើម
និងផ្សេងទៀតនោះ
គឺគេមិនតម្រូវឱ្យបន្តនៅដល់ថ្ងៃទី៣ឡើយ
ព្រោះវាមិនមែនដោយសារតែការជ្រើសរើសរបស់គេទេ
។

ទីប្រាំមួយ៖ តវ៉ាហ្វវ៉ាហ្វាក(តវ៉ាហ្វលា)

នៅពេលដែលអ្នកធ្វើហាជ្ជីមានបំណងចាកចេញពី
ក្រុងម៉ាក្កះទៅកាន់ស្រុកទេសរបស់ខ្លួនវិញ
គឺគេមិនអាចចាកចេញបានទេ
លុះត្រាតែគេបានតវ៉ាហ្វលាជាមុនសិន។
លើកលែងចំពោះស្ត្រីដែលមានរដូវ
និងស្ត្រីក្រោយពេលសម្រាលកូនប៉ុណ្ណោះ
គឺមិនត្រូវតវ៉ាហ្វវ៉ាហ្វាកឡើយ។
ហើយក៏មិនចាំបាច់ឈរនៅមាត់ទ្វារម៉ាស្តិតហាវមដើ
ម្យីលានោះដែរ
ព្រោះគ្មានការរាយការណ៍បែបនោះពីព្យាការីឡើយ។

ហើយត្រូវធ្វើការតវ៉ាហ្វវ៉ាហ្វាកជាភិក្ខុការចុងក្រោយរបស់គេដែលត្រូវបញ្ចប់នៅឯកាក្កៈ
 នៅពេលដែលគេមានបំណងចាកចេញពីក្រុងម៉ាក្កៈ។
 ប្រសិនបើគេបន្តនៅក្រោយពេលតវ៉ាហ្វវ៉ាហ្វាករួច
 ដើម្បីរង់ចាំគ្នា ឬរៀបចំកាបូប
 ឬទិញអ្វីមួយដែលចាំបាច់នៅតាមផ្លូវរបស់គេ
 នោះគ្មានបញ្ហាអ្វីនោះទេ
 ហើយក៏មិនតម្រូវឱ្យតវ៉ាហ្វវ៉ាហ្វាកម្តងទៀតនោះដែរ
 លុះត្រាតែគេមានបំណងពន្យារពេលនៅក្នុងការធ្វើដំ
 ណើររបស់គេ ដូចជាគេចង់ធ្វើដំណើរនៅពេលព្រឹក
 ហើយក៏បានតវ៉ាហ្វវ៉ាហ្វាក
 រួចក៏ពន្យារពេលធ្វើដំណើររហូតដល់ល្ងាចវិញ
 នោះគេត្រូវទៅតវ៉ាហ្វវ៉ាហ្វាកម្តងទៀត
 ដើម្បីឱ្យភិក្ខុការចុងក្រោយរបស់គេដែលត្រូវបញ្ចប់
 នៅឯកាក្កៈ។

***

Index

សេចក្តីសង្ខេបអំពីរបៀបនៃការធ្វើហានិភ័យ	2
សេចក្តីផ្តើម	2
ទីមួយ៖ លក្ខខណ្ឌនៃការទទួលយកកិច្ចគោរពសក្តារៈ(អ៊ីហ្គាទាត់)	2
ទីមួយ៖ ក្បួនច្បាប់នៃមីកត	5
ទីពីរ៖ ប្រភេទនៃការធ្វើហានិភ័យ និងក្បួនច្បាប់របស់វា	6
ទីបី៖ របៀបធ្វើហានិភ័យ និងក្បួនច្បាប់របស់វា	8
ទីបួន៖ បម្រាមទាំងឡាយនៃអៀហរមីម	12
ទីប្រាំ៖ របៀបតវ៉ាហ្វូ(ការដើរប្រទក្សិណដុំវិញកាក់ហ្កៈ)	14
ទីប្រាំមួយ៖ របៀបសាអ៊ី	18
របៀបនៃការធ្វើហានិភ័យ	22
ទីមួយ៖ អៀហរមីមហានិភ័យ	22
ទីពីរ៖ ការស្នាក់នៅមីណា	24
ទីបី៖ ការស្នាក់នៅអាវហ្វូនិងមុហ្សទើលីហ្វូ	25
ទីបួន៖ ទង្វើនៅថ្ងៃយ៉ាហានិភ័យ	28
ទីបួន៖ ទង្វើនៅបណ្តាថ្ងៃតាស្តូរិក	30
ទីប្រាំមួយ៖ តវ៉ាហ្វូរ៉ាហ្វូក(តវ៉ាហ្វូលា)	33